

A fellendülés, az erő és a hovatartozás érzése: a francia elnökség digitális prioritásai

Az Európai Unió Tanácsának féléves elnöklése 2022. január 1-jén Franciaország-hoz került, az új elnökségi triót megkezdő ország programját – átfogó jelleggel – évindító cikkünkben¹ már bemutattuk. Jelen írás a digitális prioritásokat emeli ki, megkísérelve prognosztizálni a tervek sikerességét a szlovén elnökség által elért eredmények² és a jelenlegi uniós politika tükrében.

A szlovén elnökség digitális eredményei

Franciaország Szlovéniától vette át a stafétát, aki jelentős mértékben hozzájárult Európa digitális törekvéseinek megvalósításához. A tavalyi év végén a Tanács egyhangúlag elfogadta általános megközelítését a digitális szolgáltatásokról szóló jogszabályról (DSA) és a digitális piacokról szóló jogszabályról (DMA), valamint megállapodásra jutott az Európai Parlamenttel az adatkezelési rendeletről (DGA) is. Megállapodás született a barangolásos mobilhasználati rendeletről, és megkezdtek a mesterséges intelligencia működésére és használatára vonatkozó szabályokról (AI Act) szóló első uniós szintű jogszabály kidolgozását. Az EU Tanácsa a szlovén elnökség alatt elfogadta a felhatalmazást arra, hogy tárgyalásokat folytasson az Európai Parlamenttel a kriptopiacokról szóló rendeletről (MiCA) és a pénzügyi szektor digitális működési rezilienciájáról szóló rendeletről (DORA). Az Európai Parlamenttel folytatott tárgyalásokhoz a miniszterek mandátumot fogadtak el egy olyan javaslatra vonatkozóan, amely a pénzeszközök átutalásáról szóló információkra vonatkozó szabályok aktualizálására irányul, kiterjesztve azokat bizonyos kriptovalutákra is, ami csökkenteni fogja a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozásának lehetőségeit. A Tanács rendeletet fogadott el az európai nagy

¹ Tárnok Balázs: *Mit várhatunk a francia uniós elnökségtől?* Európa Stratégia Kutatóintézet, 2022. január 10.

² Európai Tanács: *A szlovén elnökség jelentős eredményei az ellenálló képesség és a digitalizáció terén* (2021. december 20.).

teljesítményű számítástechnikai közös vállalkozás létrehozásáról, a szlovén elnökség a kis- és középvállalkozások bevonásával az európai védelmi technológiai és ipari bázis megerősítésére is összpontosított.

A francia elnökség digitális törekvései

A három fő prioritásra épülő francia elnökségi program második, az új európai növekedési modell kialakítását célzó pontja fókuszál leginkább a digitális fejlődésre. A francia elnökség célja, hogy az európai digitális szuverenitás több stratégiai területét előremozdítsa az adatvédelemmel, a mesterséges intelligencia fejlesztésével, a biztonsággal, valamint a hálózat és az infrastruktúra megerősítésével kapcsolatban a nagyobb rugalmasság érdekében. A nemzetközi kapcsolatok megerősítése szempontjából kiemelendők az afrikai és csendes-óceáni partnerségi törekvések. Az Európai Unió–Afrikai Unió csúcstalálkozóra készül Franciaország, amelyet 2022. február 17-én és 18-án tartanak Brüsszelben, és a digitális átállás megkönnyítésével szeretné növelni az euroafrikai kereskedelmi partnerségek szerepét. Európa szuverenitásának erősítésére a főképviselővel közösen 2022. február 22-én miniszteri fórumot tartanak az indo-csendes-óceáni partnerországokkal, amely a digitális és konnektivitási kihívásokkal is foglalkozik a Global Gateway kezdeményezés keretében, az infrastruktúra világszerte történő fejlesztésére törekszik.

A 2030-as európai gazdasági modell felépítéséhez a francia elnökség ösztönözni fogja a zöld és digitális átállást célzó beruházásokat, általánosságban elmondható, hogy támogatni fogják a zöld költségvetéssel kapcsolatos munkát. A gazdaság terén továbbá kiemelt prioritást fog élvezni a pénzügyi tranzakciók kiberfenyegetésekkel szembeni védelme, nagy előrelépést szeretne a digitális pénzügyi szabályozás, nevezetesen a kriptovaluták piacáról szóló rendelet (MiCA) és a pénzügyi szektor digitális rezilienciájáról szóló törvény (DORA) terén. A kiberfenyegetések elleni küzdelem átszövi a teljes elnökségi programot, ami nem csoda, hiszen a Covid-19-világjárvány által előidézett válság arra kényszerítette az európaiakat, hogy módosítsák munka- és kommunikációs módjukat, és rávilágítottak a hálózatoktól való függőségünkre, ezáltal az unió kiberellenállásának fokozásának fontosságára. A francia elnökség a tervek szerint megbeszéléseket kezdeményez az Európai Parlamenttel a digitális munkaügyi platformokon dolgozók munkakörülményeinek javításáról szóló irányelvjavaslatról is.

A 2021-ben a Bizottság E-JUSTICE eredménytáblájában és a magyar Európa Tanács elnökségi programjában is nagy fontosságot élvező igazságügyi digitalizáció a francia elnökség programjában is szerepet kap, annak érdekében, hogy az igazságügyi együttműködést a digitális korhoz igazítsa, a digitális infrastruktúra védelméről szóló NIS-irányelv átdolgozásával és a bírósági eljárások digitalizálásával kapcsolatos munka előmozdításával.

A digitális egészségügy fejlesztése a francia elnökség munkájának szintén központi témája, amely szerint megkezdte a tárgyalásokat az európai egészségügyi rendszerek közötti interoperabilitást elősegítő Európai Egészségügyi Adattérre vonatkozó bizottsági javaslatról, február 2-án miniszteri konferenciát tartanak e témakörben.

2022 jeles év, hiszen a maastrichti szerződés megkötésének harmincadik évéhez érkezett az Európai Unió, amelynek alkalmából a francia elnökség célja a belső piac elmélyítése, annak felesleges akadályainak leküzdése, a digitális szolgáltatások, termékek és tőke áramlásának terén is. A szlovén elnökség³ a DSA és a DMA jogszabálytervezet tárgyalásában kívánt előrelépni, ami kétségtől meg történt, hiszen a Tanács decemberben elfogadta a Parlamenttel közös álláspontját az előterjesztett anyagokról, a francia elnökség⁴ többek között a jogszabálytervezetek végleges elfogadását tűzte ki célul programjában.⁵

Az elnökség prioritásként kezeli a megbízható, emberközpontú mesterséges intelligencia fejlesztését is, folytatva az AI Act jogszabálytervezet felülvizsgálatát és a GDPR-t kiegészítő ePrivacy Regulation kidolgozását. Az elnökség megkezdte az adattörvény (Data Act) kidolgozását, amely a már elfogadott adatkezelési törvénnyel együtt elősegíti az adatcserét lehetővé tevő megbízható jogi keret megteremtését, miközben biztosítja a megosztási mechanizmusok biztonságát, valamint folytatja a munkát az európai digitális identitás (EIDAS) létrehozásán.

Az elnökség figyelmet fordít az európai kulturális sokszínűségekre a digitális környezetben, a médiapluralizmus és a digitális kulturális tartalmak sokszínűségének védelme és előmozdítása révén. Előtérbe kerülnek az európai örökségvédelem digitális lehetőségei, valamint a többnyelvűség biztosításának megkönnyítése a digitális technológiák által, amely témákat a február 7–9. között rendezendő fórumon is tárgyalnak majd.

³ Slovenian Presidency of the Council of the European Union [Webpage](#) (2021).

⁴ French Presidency of the Council of the European Union: [Recovery, Strength and a Sense of Belonging](#) (2022).

⁵ French Presidency of the Council of the European Union (2022): i. m.

A fellendülés, az erő és a hovatartozás érzése...

Végezetül, az elnökség törekedni fog az európai együttműködés megerősítésére a Bizottság által javasolt digitális politikai program és egy jövőbeli intézményközi nyilatkozat alapján, amely átfogóan rögzíti az unió digitális elveit. A digitális szuverenitásról szóló miniszteri konferenciát február elején, míg a Digitális Közgyűlést június végén tartják.

Összességében elmondható, hogy a francia elnökség prioritásként kezeli a digitális világ reformját, annak törekvéseinek jól megágyaztak a szlovén elnökség eredményei. Az egyes, digitális életet szabályozó előterjesztések tárgyalása folyamatosan zajlik, valamennyi uniós intézmény elkötelezett a szabályok fontossága mellett, így a francia prioritásokat erősen támogató európai belpolitikai közeget látunk.

2022. január 14.

Felhasznált irodalom

- Európai Tanács: *A szlovén elnökség jelentős eredményei az ellenálló képesség és a digitalizáció terén* (2021. december 20.). Online: <https://slovenian-presidency.consilium.europa.eu/hu/hirek/a-szloven-elnokseg-jelentos-eredmenyei-az-ellenallo-kepesseg-es-a-digitalizacio-teren/>
- French Presidency of the Council of the European Union: *Recovery, Strength and a Sense of Belonging* (2022). Online: https://presidence-francaise.consilium.europa.eu/media/qh4cg0qq/en_programme-pfue-v1-2.pdf
- Slovenian Presidency of the Council of the European Union Webpage (2021). Online: <https://slovenian-presidency.consilium.europa.eu/en/>
- Tárnok Balázs: *Mit várhatunk a francia uniós elnökségtől?* Európa Stratégia Kutatóintézet, 2022. január 10. Online: <https://eustrat.uni-nke.hu/hirek/2022/01/10/mit-varhatunk-a-francia-unios-elnoksegtol>